

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Наукова бібліотека

«Затверджую»

В. о. ректора
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

проф. Володимир КРАВЕЦЬ

3 " 01 2025 р.

**Звіт роботи бібліотеки
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
за 2024 рік**

Тернопіль – 2025

ЗМІСТ

Вступ	3
Формування і організація бібліотечного фонду	4
Обслуговування користувачів та документовидача.....	7
Робота відділу обслуговування	8
Довідково-бібліографічна робота та інформаційне обслуговування	10
Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси.....	14
Корпоративні проєкти	18
Науково-методична та науково-дослідна робота	19
Науково-бібліографічна робота.....	23
Підвищення кваліфікації. Стажування	23
Популяризація університетської освіти та науки, профорієнтаційні та просвітницькі проєкти ...	24
Міжнародна співпраця	32
Матеріально-технічна база бібліотеки.....	32
Нове у роботі бібліотеки	33

Вступ

Бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка є науковим, навчально-допоміжним, інформаційним, культурно-освітнім структурним підрозділом університету, який створює простір інформаційної взаємодії та крос-культурної комунікації учасників освітнього процесу. Комунікативна діяльність бібліотеки спрямована на створення комфортного середовища для використання інформації; розвиток засобів внутрішніх та зовнішніх інформаційних зв'язків; формування інституалізованих і використання неінституалізованих каналів та засобів міжособистісного спілкування й обміну інформацією. Значну увагу бібліотека приділяє розвитку інформаційного потенціалу та забезпеченню інформаційних потреб користувачів.

Активне формування бібліотекою університету фонду електронних ресурсів сприяло ефективному використанню online методів обслуговування користувачів в поєднанні з offline обслуговуванням в умовах змішаної форми навчання студентів.

Місія бібліотеки: створення власних інформаційних ресурсів, організація та використання власних, вітчизняних і світових інформаційних ресурсів, забезпечення швидкого та зручного доступу до них.

Мета: забезпечити якісне і оперативне бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування студентів, аспірантів, професорсько-викладацького складу, наукових працівників, співробітників та інших категорій користувачів, відповідно до їх інформаційних запитів для набуття якісної освіти, розробки новітніх технологій підготовки фахівців та здійснення наукових досліджень.

Своєю діяльністю бібліотека сприяє розбудові національного інформаційного науково-освітнього та культурного простору, реалізації державної політики у галузі освіти, науки і культури, дотримуючись принципів гуманізму і демократизму, пріоритету загальнолюдських цінностей і моралі.

Критерії діяльності:

Якість – забезпечення ефективного бібліотечного обслуговування всіх користувачів, використовуючи найвищі стандарти в організації діяльності.

Відкритість і доступність – підтримка принципу академічної свободи, організація відкритого доступу до бібліотечних та зовнішніх ресурсів.

Співробітництво – забезпечення прямого та зворотного зв'язку з усіма структурними підрозділами університету, взаємодія з бібліотеками інших систем та відомств міста, регіону, органами науково-технічної інформації, громадськими організаціями тощо.

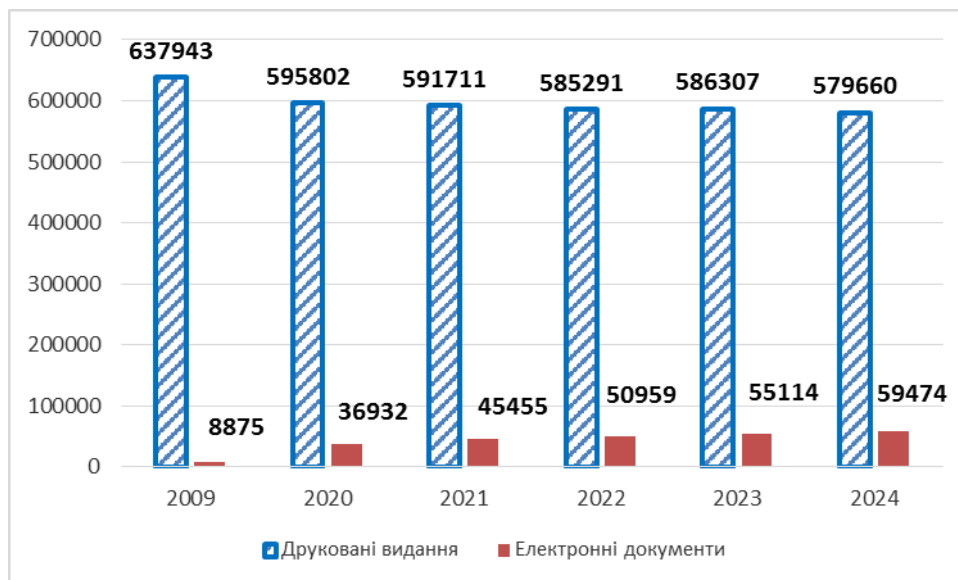
Інновації – запровадження сучасних досягнень в інформаційній галузі, новітніх інформаційних технологій, комп'ютеризація інформаційно-бібліотечних процесів.

Завдання діяльності бібліотеки:

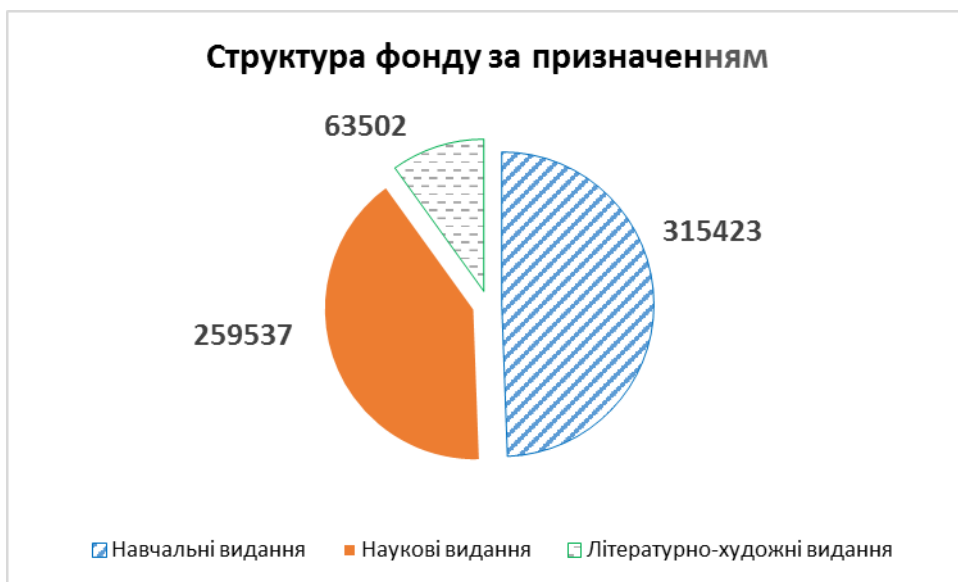
1. Формувати єдиний інформаційний простір задля підвищення якості інформаційного забезпечення навчально-виховної та наукової діяльності університету.
2. Формувати бібліотечний фонд відповідно до профілю університету та інформаційних потреб читачів.
3. Розвивати та впроваджувати сучасні інформаційні технології та ресурси.
4. Здійснювати науково-дослідну, навчальну та організаційно-методичну роботу з питань книгознавства, інформатики, бібліотекознавства та бібліографії.
5. Розширювати номенклатуру бібліотечно-інформаційних послуг, удосконалювати традиційні та впроваджувати нові бібліотечні форми і методи роботи на основі новітніх інформаційних технологій та комп'ютеризації інформаційно-бібліотечних процесів.
6. Формувати та підтримувати позитивний імідж бібліотеки.
7. Брати участь у соціальних, культурних проєктах, працюючи на посилення іміджу навчального закладу в освітньому просторі.

Формування і організація бібліотечного фонду

Інформаційно-документний ресурс бібліотеки утворюють дві взаємопов'язані та взаємодоповнюючі частини: базовий документний фонд (книги, періодичні видання тощо) та електронний контент (ЕД).

Спостерігаємо щорічну позитивну динаміку збільшення кількості цифрового контенту фонду бібліотеки. У 2024 році кількість файлів збільшилася на 4349 одиниць і становить 59474 документи (кваліфікаційні роботи, дисертації, автореферати дисертацій, фахові видання університету тощо), що становить 9,3% інформаційно-документного ресурсу бібліотеки.

За цільовим призначенням найбільшу частину бібліотечного фонду становлять навчальні видання – 49,4% (315423 прим.). Наукових видань – 40,7% (259537 прим.), художніх – 9,9% (63502 прим.).

Фонд бібліотеки повністю представлено в Електронному каталозі (676,6 тис. записів), доступ до якого здійснюється через сайт бібліотеки. Відкритий і доступний у інтернет-просторі ресурс забезпечує можливість користувачам працювати з інформаційним контентом 24/7 у зручний для себе час.

Підвищення вартості друкованої продукції та стрімкий розвиток технологій вплинули на підхід до формування документно-ресурсної бази бібліотеки. Зменшення кількості нових паперових надходжень до бібліотечного фонду компенсується шляхом збільшення кількості електронних ресурсів, які користуються великим попитом зважаючи на запровадження воєнного стану в державі.

Комплектування та облік бібліотечного фонду

У 2024 р. поповнення фонду здійснювалось в основному через благодійні дарування.

Інформація щодо поповнення фонду бібліотеки та фінансові витрати на придбання книг і періодичних видань

Фонди бібліотеки		2020	2021	2022	2023	2024
Книжковий фонд	прим.	500843	498176	491463	492306	485627
Фонд періодики	прим.	79600	77770	78002	78012	76120
Мережні локальні документи	прим.	35971	45455	50298	54453	58802
Закуплено за кошти університету	прим.	920	765	-	50	79
	на суму грн.	199134,00	199881,00	-	12500,00	29529,00
Поступило книг на безоплатній основі	прим.	1149	1935	1185	1210	927
	на суму грн.	86542,00	173678,30	134515,00	149411,00	139084,00

У 2024 році викладачами університету у фонд бібліотеки було передано 41 назва 66 примірників власних наукових і навчально-методичних праць на суму 6160,00 грн. Видання працівників університету представлено на сайті бібліотеки (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/vudannja-tnpu>).

Окрім того, у фонд бібліотеки надійшло 804 прим. подарованих книг від юридичних та фізичних осіб (на суму 123393,00 грн.), серед яких: отець Василь Макоїд (1 прим.), ТОВ «Арена конференції та семінари» (10 прим), Національна асоціація дослідників Голодомору-геноциду українців (14 прим.), музикознавиця, піаністка Мирослава Зайко (1 прим., 4 диски), українсько-американський філолог, професор кафедри сучасних мов і культур «Університету Пейс» (Нью Йорк) Андрій Даниленко (1 прим.), директор видавництва «Літопис» Михайло Комарницький (2 прим.), доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна Анатолій Нелюба (1 прим.), художник-графік, літератор Анатолій Заблуда (1 прим.), архітектор, будівельник, громадський діяч керівник в науково-проектно-будівельній галузі Мирослав Білик (1 прим.), історик, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника, старший викладач кафедри історії, музеєзнавства та культурної спадщини Національного університету «Львівська політехніка» Данило Михайлович Кравець (1 прим.), доктор фізико-математичних наук, професор, публіцист Анатолій Миколайович Кондратенко (1 прим.), доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української фольклористики імені Філарета Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка Василь Михайлович Івашків (4 прим.), доктор філологічних наук, професор Луїза Константинівна Оляндер (2 прим.), директор громадської організації «Київського еколого-культурного центру» Володимир Євгенович Борейко (10 прим.), професор кафедри комп'ютерних наук Луцького національного технічного університету Юрій Йосипович

Тулашвілі (1 прим.), краєзнавець, екскурсовод, музикант Тарас Петрович Циклиняк (1 прим.), поетеса членкиня літературно-мистецького об'єднання «Сонях» ім. Бобляка Тетяна Пилипчук (3 прим.) та ін.

Нашими дарувальниками були працівники університету: доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти Володимир Кравець (колекція книг в кількості 397 прим.), кандидат філологічних наук Богдан Гінка (36 прим.), доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Павло Коріненко (15 прим.), кандидатка історичних наук, доцентка кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства Леся Костюк (15 прим.), докторка педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки і методики методики початкової та дошкільної освіти Олександра Янкович (10 прим.), кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти, організатор освітнього волонтерського проєкту «Патріотичні й небайдужі», письменниця Надія Сеньовська (9 прим.), кандидатка педагогічних наук Степанія Павх (9 прим.), докторка філософії в галузі психології, асистентка кафедри психології розвитку та консультування Ольга Логвись (6 прим.), докторка філологічних наук, професорка, завідувачка кафедри журналістики Наталія Поплавська (4 прим.), кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методики їх навчання Наталія Кучма (3 прим.), завідувачка відділу обслуговування бібліотеки Ірина Лецкалюк (5 прим.), кандидатка медичних наук, доцентка кафедри фізичного виховання та реабілітації Людмила Вакуленко (2 прим.) та багато інших.

Подаровані видання представлено на сайті бібліотеки в рубриці «Дарунки бібліотеці» (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/presents/2024>).

За книгообміном отримано 55 назв 57 прим. на суму 9531,00 грн. із бібліотек:

- Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (53 прим.);
- Наукової бібліотека Ужгородського національного університету (4 прим.).

З обмінного фонду було надіслано 4 примірники документів (3 назви) до Тернопільської обласної наукової бібліотеки імені Затонського.

Обмінний фонд поповнено на 96 примірників (89 назв) документів.

Вилучено з обмінного фонду 24 примірники (10 назв) документів.

Із запропонованими для обміну виданнями можна ознайомитися на сайті бібліотеки.

Режим доступу: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/pro-biblioteku-prob/exchange-fund>.

З 2020 року здійснюється робота над базою книгозабезпеченості навчальних дисциплін на основі силабусів навчальних курсів. В базі представлено понад 1,5 тис. навчальних курсів.

У 2024 р. кореговано посилання на російськомовну літературу 34 освітні програми (ОП) бакалаврату (999 дисциплін), 21 ОП магістратури (379 дисциплін), 13 освітньо-наукових програм (ОНП) аспірантури (203 дисципліни).

Фонд рідкісних та цінних документів НБ ТНПУ станом на 31.12.2024 р. становить 15607 примірників. Зберігається фонд в окремому приміщені. Всі документи представлено в електронному каталозі. Режим доступу: <http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm>.

У 2024 р. відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 879 від 2.09.2014 р., а також наказу № 349 від 5.11.2024 р. по університету було здійснено інвентаризацію фонду рідкісних та цінних документів бібліотеки. Відповідно до «Порядку відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань до Державного реєстру національного культурного надбання» (Наказ Міністерства культури України № 437 від 14.06.2016) із загального фонду передано в фонд цінних і рідкісних видань 50 примірників українських видань (книги та періодичні видання, надруковані українською мовою упродовж 1923–1945 років, незалежно від того, на якій території вони надруковані, та надруковані будь-якою іншою мовою упродовж 1861–1945 років на території сучасної України) на загальну суму 160,07 грн. (сто шістьдесят грн. 7 коп.). Також за згодою членів комісії 1041 примірник малоцінних періодичних видань іноземними мовами із фонду цінних і рідкісних видань передано в фонд книгосховища читального залу філологічної літератури і видань іноземними мовами.

Для забезпечення страхових копій, а також в наукових цілях в інституційному репозитарії представлено 138 оцифрованих книг фонду рідкісних та цінних документів (<http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/659>).

Загальна кількість електронних документів в бібліотеці становить 59474 одиниці. База електронних книг налічує 6472 файли, інституційний репозитарій DSpace TNPU – 31235 файлів (статті, дисертації, автореферати дисертацій тощо), електронна база магістерських та дипломних робіт студентів університету містить 20 429 файлів.

Організація та збереження бібліотечного фонду

Складним завданням є розвиток, збереження, захист і водночас актуалізація бібліотечних фондів, а також забезпечення до них доступу користувачів.

Ураховуючи розроблені Міністерством культури та інформаційної політики України «Рекомендації щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України» від 23.05.2022 р. (<https://mcsc.gov.ua/news/rekomendatsii-ministerstva-kultury-ta-informatsiynoi-polityky-ukrainy-shchodo-aktualizatsii-bibliotechnykh-fondiv-u-zv-iazku-zi-zbrojnoiu-ahresiieiu-rosiyskoi-federatsii-proty-ukrainy>), в яких зазначено, що «не рекомендується зберігати в бібліотечних фондах фізично зношені та морально застарілі видання, зокрема періоду СРСР» у 2024 році з бібліотечного фонду було списано і вилучено 7675 примірників брошур і 908 примірників періодичних видань. Окрім того списано 287 пошкоджених файлів кваліфікаційних робіт і 37 файлів е-книг. Загалом у 2024 році було списано 8907 примірників документів.

Зважаючи на ще досить велику частку російськомовною літератури в фонді бібліотеки (35%) через неможливість швидкого оновлення видань з відкритого доступу було забрано понад 1 тис. російськомовних книг, а також обмежено відкритий доступ до понад 10,5 тис. назв таких видань в електронному каталозі (ЕК) бібліотеки.

У 2024 р. було проведено планову інвентаризацію фонду абонементу навчальної літератури (психолого-педагогічна і суспільна література) та фонду цінних і рідкісних видань наукової бібліотеки університету. Загалом перевірено 41504 примірники фонду абонементу навчальної літератури та 16598 примірники фонду цінних і рідкісних видань. Затрата часу на здійснення інвентаризації становила понад 2000 робочих годин.

Упродовж року проводилась профілактична робота із забезпечення належного санітарного та гігієнічного стану зберігання документів в бібліотеці.

Наукове опрацювання документів. Організація пошукового апарату

Упродовж 2024 року співробітники відділу комплектування фонду та інформаційно-бібліографічного обслуговування здійснювали оперативне відображення бібліотечного фонду в електронному каталозі, а також в генеральному та нумераційному карткових каталогах.

В генеральний картковий каталог було роздруковано і вліто 715 карток, в нумераційний – 949 індикаторів.

Електронний каталог відображає весь бібліотечний фонд. Кількість записів в ЕК – 676630, у тому числі:

- книги – 173,1 тис.;
- автореферати – 9780;
- дисертації – 834;
- дипломні і магістерські роботи – 20429;
- статті – 288866;
- складові частини документів – 27625.

Обслуговування користувачів та документовидача

Робота всіх відділів бібліотеки була спрямована на максимальне задоволення потреб користувачів в отриманні навчальної та наукової інформації в умовах змішаної форм навчання і

роботи, покращення умов самостійної роботи студентів як у читальних залах бібліотеки, так і в он-лайн режимі.

Основні завдання, над якими працював колектив бібліотеки упродовж 2024 року:

- надання якісних інформаційно-бібліотечних послуг, які впливають на підготовку високопрофесійних фахівців;
- забезпечення літературою відповідно до навчальних планів та якісне задоволення запитів користувачів на наукову та навчально-допоміжну літературу;
- культурно-просвітницька робота, сприяння інтелектуальному розвитку і самоствердженню особистості студента;
- популяризація видань шляхом оформлення виставок нових надходжень;
- співпраця з різними підрозділами університету;
- проведення заходів щодо збереження фонду бібліотеки;
- ліквідація читацької заборгованості.

Бібліотека обслуговує 10 факультетів університету, центр доуніверситетської підготовки та центр післядипломної освіти. Серед її користувачів доктори і кандидати наук, викладачі, наукові співробітники, аспіранти, здобувачі вищої освіти, слухачі центру доуніверситетської підготовки та центру післядипломної освіти (zareєстровано 3054 читачі за єдиним обліком).

Обслуговування у 2024 р. здійснювалося через надання необмеженого відкритого доступу до Е-ресурсів (електронний каталог, інституційний репозитарій, сайт бібліотеки, бібліотека е-книг). Окрім того до послуг користувачів – електронна доставка документів (ЕДД).

Інформування про надходження нової літератури здійснювалося через:

- бюлетені нових надходжень;
- виставки нових надходжень;
- оголошення, телефон, електронні скриньки;
- соціальні мережі (Facebook).

Робота відділу обслуговування

Мережа диференційного обслуговування користувачів містить 3 абонементи, 5 читальних залів на 180 посадкових місць та 1 бібліотека кафедри, а саме:

- абонемент навчальної літератури;
- абонемент наукової літератури;
- абонемент художньої літератури;
- загальний читальний зал (40 робочих місць);
- зал суспільної літератури (60 робочих місць);
- зал філологічної літератури та видань іноземними мовами (60 робочих місць);
- зал рідкісної та цінної літератури (10 робочих місць);
- дисертаційний читальний зал (10 робочих місць);
- 1 бібліотека кафедри.

Роботу відділу обслуговування забезпечують 10 працівників бібліотеки (9,5 ставок).

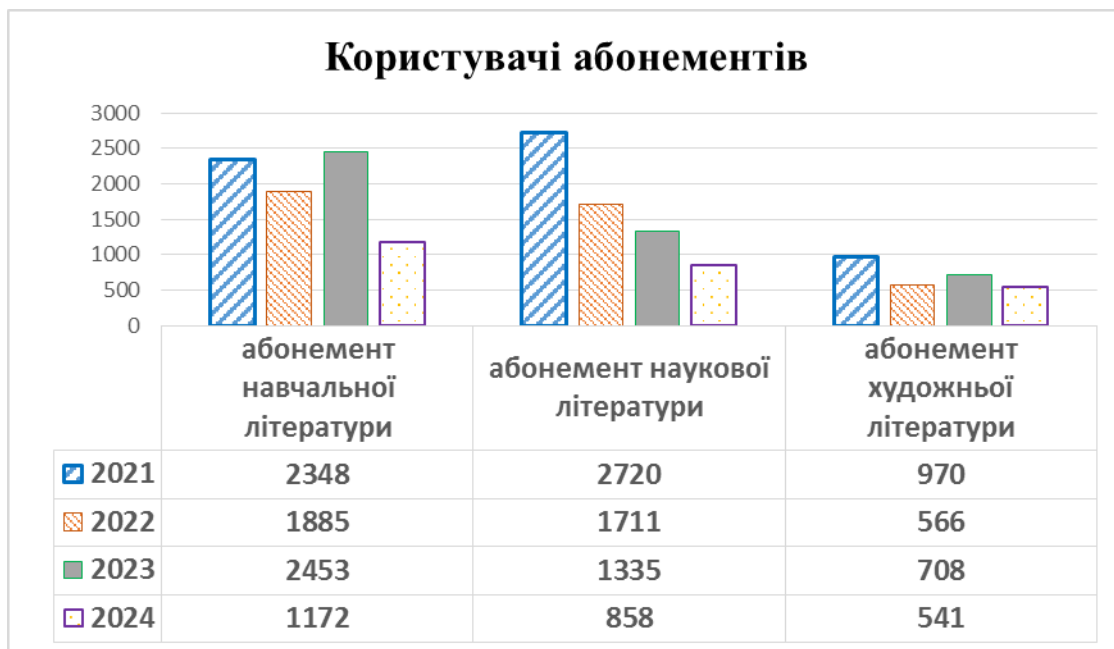
Загальний фонд абонементів становить понад 305 тис. примірників, читальних залів і книгосховища – понад 294 тис. Весь фонд представлено в електронному каталозі.

Працівники відділу надавали консультації користувачам за телефоном з питань обслуговування та пошуку необхідних видань, систематично організовували виставки нових надходжень для популяризації читання та рекламування новинок, вивчали читацький попит для підготовки замовлень на придбання нових видань.

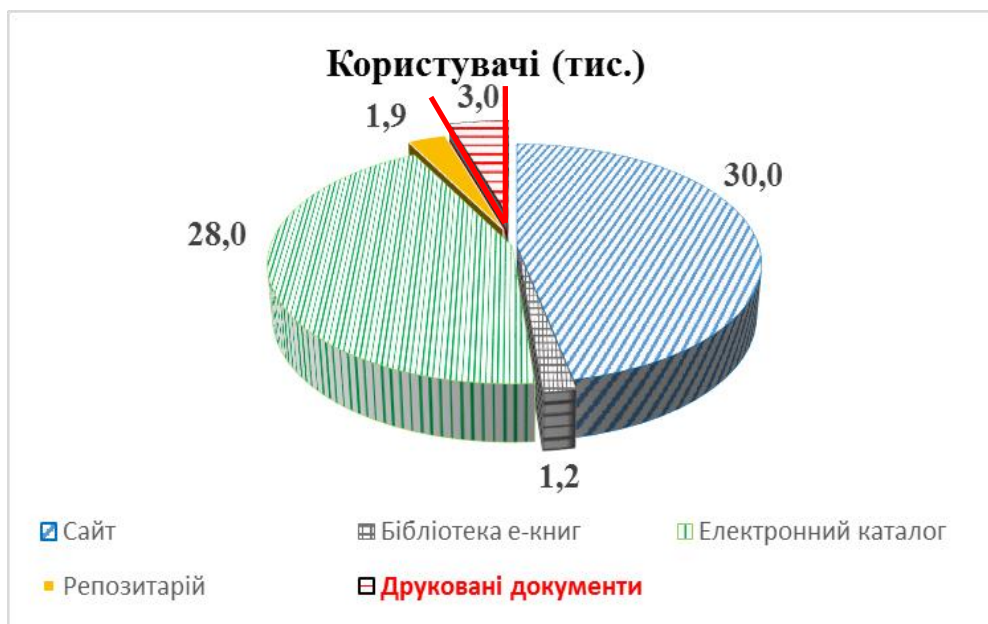
Для студентів 1 курсу проведено ознайомлювальні бесіди з правилами користування бібліотекою, її структурою, фондами тощо.

Спостерігаємо негативну тенденцію щодо щорічного зменшення кількості користувачів абонементів. Якщо у 2021 р. послугами абонементів скористалось 7858 осіб, то у 2024 р. – 2785, у 2,8 рази менше. Це перш за все пов'язано із війною в Україні і збільшенням електронних ресурсів як університету, так і бібліотеки.

Водночас кількість користувачів електронного контенту і кількість звернень до нього (електронний каталог, бібліотека електронних книг, репозитарій) за даними Google Analytics тримається на високому рівні.

Кількість користувачів друкованим контентом бібліотечного фонду становить лише 4,7% від загальної кількості (3 тис. з 64,1 тис. загалом).

До web-ресурсів бібліотеки за даними Google Analytics зафіксовано 728 тис. запитів, тоді як відвідування читальних залів і абонементів бібліотеки становило 46,7 тис., що становить 6% від загальної кількості.

Вперше за три роки спостерігається позитивна динаміка в кількості виданих друкованих видань в порівнянні із кількістю завантажених файлів.

Якщо у 2023 р. було видано друкованих видань 210972 прим., а завантажено 474833 файли електронних документів (в 2,2 рази більше), то у 2024 році видано 327387 друкованих видань (53,6%), а завантажено 282873 файлів.

Значну увагу працівники відділу приділяли роботі із запобігання читацької заборгованості: проводили роз'яснювальні бесіди під час запису читачів (1 курс), надсилали листи-нагадування, повідомляли користувачів про заборгованість телефоном, за допомогою Viber, месенджера тощо.

Працівники *читальних залів* постійно надають допомогу у пошуку та отриманні інформації, здійснюють аналітичний розпис наукових збірників, а також організують культурно-просвітницькі заходи: круглі столи, семінари, святкові академії, літературно-музичні композиції, конференції тощо.

Довідково-бібліографічна робота та інформаційне обслуговування

Розвиток інформаційної культури користувачів є одним з важливим напрямом роботи бібліотеки, оскільки сучасні читачі повинні вміти ефективно здійснювати пошук релевантної інформації в усій сукупності існуючих ресурсів.

Основні напрями довідково-бібліографічної діяльності та інформаційного обслуговування є незмінними:

- організація та удосконалення довідково-бібліографічного апарату НБ;
- організація довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів НБ;
- наповнення й редагування бази даних «Електронна картотека статей»;
- бібліографічне інформування (систематична робота, спрямована на задоволення запитів користувачів);
- бібліографічні консультації;
- рекомендаційно-бібліографічне обслуговування, яке здійснюється шляхом підготовки інформаційних списків літератури, бібліографічних оглядів;
- формування інформаційної та читацької культури користувачів НБ;
- науково-бібліографічна робота, укладання бібліографічних покажчиків, списків літератури.

Інформаційно-бібліографічне обслуговування здійснюють усі підрозділи бібліотеки.

У звітному 2024 році зусилля працівників бібліотеки були спрямовані на ефективне використання інформаційних технологій в інформаційно-бібліографічному забезпеченні користувачів, на розвиток електронної бази даних, навчання персоналу. Базою для інформаційно-бібліографічного обслуговування є електронна картотека статей та складових частин документів (універсальна за змістом), яка станом на 1.01.2025 містить понад 317 тис. записів.

Упродовж року було зроблено 5020 записів статей та складових частин документів в ЕК. Окрім того:

- переглянуто документів – 246;
- пересистематизовано статей за УДК – 221;
- кореговано описів в ЕК – 63.

Інформаційно-бібліографічним обслуговуванням було охоплено 168 користувачів.

Користувачі	168
у т. ч.:	
Студенти	37
Аспіранти	7
Працівники університету	116
Сторонні	8

Упродовж року систематизувалися наукові документи за індексами УДК; здобувачам вищої освіти і викладачам університету надавалися тематичні, інформаційні, уточнюючі довідки; функціонувала віртуальна довідкова служба, мета якої – допомогти здобувачам вищої освіти і викладачам університету отримати інформацію в режимі віддаленого доступу, залучити нових користувачів, а також рекламувати інформаційні ресурси бібліотеки.

Виконано довідок, всього	966
у т.ч.	
тематичні	701
інформаційні	37
рекомендаційні	26
заіндексовано документів (УДК)	202
В автоматизованому режимі	940
у т.ч. віртуальною довідковою службою	10

У 2024 на сайті бібліотеки розміщено 10 електронних довідок, надані віртуальною довідковою службою:

1. Вплив гаджетів, чи інших електронних засобів на психічний стан людини (дитини, підлітка, дорослого) (26 дж.).
2. Тактичні аспекти гри в футболі (20 дж.).
3. Інтелект та інші складові психіки людини (14 дж.).
4. Роль релігійних організацій у соціальній підтримці людей похилого віку (13 дж.).
5. Просвітництво в Польщі (9 дж.).
6. Віртуальний бібліотечний простір (13 дж.).
7. Професійна комунікація фахівця соціальної роботи" (11 дж.).
8. Комплексна оцінка рекреаційного потенціалу Тернопільщини (15 дж.).
9. Вчення Христини Алчевської (14 дж.).
10. Науково-освітня і громадська діяльність української еміграції в Європі міжвоєнного періоду (25 дж.).

Щоквартально готувалися «Інформаційні бюлетені нових надходжень», які містять новинки друкованих джерел поточного року. Описи подано відповідно до національного стандарту «ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Матеріал згруповано за галузями знань, у межах галузі – за алфавітом авторів або назв видань. Матеріал згруповано за галузями знань, у межах галузі – за алфавітом авторів або назв видань. Для зручності використання джерел надано інформацію про місце знаходження документів у структурних підрозділах бібліотеки та кількість примірників, електронні версії яких представлено також на сайті бібліотеки: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/latest-literature/348-biuleten/4892-biuleten-2024>.

1. Інформаційний бюлетень нових надходжень. 2023 рік. Вип. 4. Жовтень–грудень / ТНПУ ім. В. Гнатюка, Наукова бібліотека; уклад. І. В. Беновська; відпов. за вип. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2023. – 33 с. – Режим доступу: http://www.library.tnpu.edu.ua/images/stories/pdf/buleten_4_23.pdf.

2. Інформаційний бюлетень нових надходжень. 2024 рік. Вип. 1. Січень – Березень / Наукова бібліотека ТНПУ ім. В. Гнатюка; уклад. С. Б. Тененьська; відпов. за вип. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2024. – 34 с. – Режим доступу: http://www.library.tnpu.edu.ua/images/stories/pdf/buleten_1_24.pdf.

3. Інформаційний бюлетень нових надходжень. 2024 рік. Вип. 2. Квітень – Червень / ТНПУ ім. В. Гнатюка, наукова бібліотека; уклад. Н. В. Галіцька; відпов. за вип. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2024. – 28 с. – Режим доступу: http://www.library.tnpu.edu.ua/images/stories/pdf/buleten_2_24.pdf.

4. Інформаційний бюлетень нових надходжень. 2024 рік. Вип. 3. Липень – Вересень / Наукова бібліотека ТНПУ ім. В. Гнатюка; уклад. С. Б. Тененьська; відпов. за вип. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2024. – 14 с. – Режим доступу: http://www.library.tnpu.edu.ua/images/stories/pdf/buleten/buleten_3_24.pdf.

У 2024 р. підготовлено 6 інформаційних списків літератури, в яких представлено 525 джерел:

1. **Непрості, але потрібні історії**: книги про війну, які не залишать байдужим нікого: інформаційний список літератури / підготувала Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2024. – 53 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/377-bib-lists-liter-24/4935-neprosti-ale-potribni>.

2. **Велеснів: кризь роки** (до 65-річчя від дня відкриття Обласного комунального етнографічно-меморіального музею Володимира Гнатюка в с. Велеснів Монастирського району): інформаційний список літератури / підгот. С. Б. Тененьська. – Тернопіль, 2024. – 54 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/377-bib-lists-liter-24/4907-velesniv>.

3. **Життя, пов'язане з географією**: до ювілею Кузишина Андрія Васильовича – доктора географічних наук, професора, декана географічного факультету ТНПУ: інформаційний список літератури / підготувала І. В. Беновська. – Тернопіль, 2024. – 117 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/377-bib-lists-liter-24/4863-kuzyshun-a-v>.

4. **Провідники українського мовознавства. Шевельов Юрій (Шерех) (1908–2002) – славіст-мовознавець, історик української літератури, літературний і театральний критик**: до Дня рідної мови 21 лютого: інформаційний список літератури / підготувала І. В. Беновська. – Тернопіль, 2024. – 66 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/377-bib-lists-liter-24/4843-shevelov-jurij>.

5. **Герої не вмирають**: до 10-ї річниці Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні: інформаційний список літератури / підготувала Н. А. Галіцька. – Тернопіль, 2024. – 89 джерел. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/377-bib-lists-liter-24/4838-heroi-ne-vmyraiut>.

6. **Варакута Ольга Михайлівна – креативний педагог в царині географічної науки** : до 65-річчя від дня народження : інформаційний список літератури / підгот. С. Б. Тененьська. – 146 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/bibliography-lists/377-bib-lists-liter-24/4825-pedahohichna-maisternist-varakuty-o-m>.

На сайті бібліотеки і на каналі YouTube представлено 12 відео-оглядів літератури, в яких експоновано 210 документів:

1. **Нації незгасний смолоскип** : до 115-річниці від дня народження Степана Андрійовича Бандери : бібліографічний огляд літератури / підготувала І. В. Бенюк. – Тернопіль, 2024. – 17 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4805-natsii-nezghasnyi-smoloskyp>.

2. **В книжковій пам'яті – миттєвості війни** : до 10-ї річниці від початку російсько-української війни : бібліографічний відео-огляд літератури / підготувала М. В. Редька, Г. В. Сенік. – Тернопіль, 2024. – 13 дж. – Режим доступу: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4850-v-knyzhkovii-pamiati-myttyevosti-viiny-2024>.

3. **«Бринить, бринить душі струна»** : 90 років від дня народження Володимира Павловича Вихруща – ученого-економіста, українського поета : бібліографічний огляд літератури / підготувала Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2024. – 15 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4854-vychryw-volodymyr>.

4. **Майстер історичного роману** : до 95-річчя від дня народження Юрія Михайловича Мушкетика (1929–2019), українського прозаїка : бібліографічний огляд літератури / підготувала С. Б. Тененьська. – Тернопіль, 2024. – 15 джерел. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4874-mushketuk-jurij>.

5. **«...Пише, як живе, і живе, як пише»** : 75 років від дня народження Бастюка Богдана Івановича, українського письменника і поета : бібліографічний огляд літератури / підготувала Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2024. – 10 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4932-bastjuk-b-i>.

6. **«Творчість – це мабуть, вічний неспокій»** : до 50-річчя від дня народження Анатолія Дністрового : бібліографічний огляд літератури : презентація відеоролика / підготувала І. В. Бенюк. – Тернопіль, 2024. – 13 дж. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=BN1Pcdw_5VU&t=2s.

7. **Літературний храм Валерія Шевчука** : до 85-річчя від дня народження українського прозаїка, літературознавця, перекладача : бібліографічний огляд літератури / підготувала С. Б. Тененьська. – 21 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4934-shevchuk-v>.

8. **«Мистецтво в якому немає краси – погане мистецтво»** : до 130 річчя з дня народження О. Довженка, українського кінорежисера, письменника, драматурга : бібліографічний огляд літератури / підготувала І. Г. Лецькалюк. – 13 дж. – Режим доступу: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4938-dovgenko-o>.

9. **«Світ, відображений у слові»** : до 160 річниці від дня народження М. М. Коцюбинського, відомого українського письменника, громадського діяча) : бібліографічний огляд літератури / підготувала Г. В. Сенік. – 25 дж. – Режим доступу: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4942-kocjubunskuj-m>.

10. **Моцарт українського перекладу** : 105 років від дня народження Миколи Олексійовича Лукаша (1919–1988), українського перекладача, мовознавця) : бібліографічний огляд літератури / підготувала Н. В. Галіцька. – Тернопіль, 2024. – 13 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4973-lukash-m-o>.

11. **Літературна плеяда Тернопілля** : до 40-річчя створення Тернопільської обласної організації Національної спілки письменників України : бібліографічний огляд літератури / підгот. С. Б. Тененьська. – Тернопіль, 2024. – 23 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4964-literaturna-plejada>.

12. *Життя коротке, Нація – вічна, а я щаслива – отут і вже* : до 65-річчя від дня народження Марії Василівни Матіос, українського прозаїка, публіциста, поетеси : бібліографічний огляд літератури / підготувала І. В. Бенювська. – Тернопіль, 2024. – 17 дж. – Режим доступу: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/4981-matios-m-v>.

Формування інформаційної культури читачів

Основною метою занять з інформаційної культури є розвиток умінь усвідомлювати та формулювати власні інформаційні запити; формування готовності і умінь оперувати різними джерелами інформації, здійснювати їх свідомий вибір для використання в навчальній та науковій діяльності. Формування інформаційної культури користувачів НБ ТНПУ ґрунтується на системності, безперервності, діяльнісному підході до вдосконалення цього процесу. Інформаційна культура формує способи взаємодії студентів і викладачів на основі інформаційної компетентності, розвиває вміння і навички роботи з інформацією.

Упродовж року проведено 14 занять.

Для студентів першого курсу проведено 8 занять з екскурсією по бібліотеці (129 осіб), під час яких розглянуто такі питання:

- бібліотека закладу вищої освіти, її структура, правила користування, функції та сервісні послуги;
- традиційний та електронний довідково-пошуковий апарат бібліотеки;
- новітні інформаційні технології в бібліотеці;
- автоматизований інформаційний пошук;
- пошук в каталозі е-книг.

Для магістрантів проведено 6 занять (96 осіб), під час яких розглянуто такі питання:

- онлайн реєстрація;
- електронна довідка;
- вимоги до оформлення списків використаних джерел в наукових працях;
- наукометричні бази даних;
- академічна доброчесність здобувачів вищої освіти.

Працівниками всіх відділів упродовж року надавалась консультаційна та практична допомога щодо роботи з електронним каталогом, складання і оформлення списків літератури до випускових робіт тощо. Упродовж 2024 року надано 271 консультацію.

У вересні-листопаді в читальних залах бібліотеки викладачі Вітяк Ю., Куца О., Сеньовська Н. та ін. проводили заняття зі студентами факультету іноземних мов, історичного факультету, факультету філології і журналістики та ін, на яких використовували періодичні та довідкові видання для формування навичок роботи з різними джерелами, формування аналітико-синтетичних умінь, інформаційної культури.

Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси

Використання сучасних інформаційних технологій є стратегічним напрямом модернізації й перспективою розвитку наукової бібліотеки.

Відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення – структурний підрозділ наукової бібліотеки університету, працівники якого забезпечують роботу комп'ютерної мережі бібліотеки та мережевих інформаційних сервісів, серверів та автоматизованих робочих місць бібліотеки; здійснюють моніторинг досвіду вітчизняних та зарубіжних бібліотек в галузі автоматизації технологій обслуговування віддалених користувачів; забезпечують доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки через глобальні комп'ютерні мережі; оцифровують паперові документи бібліотеки та беруть активну участь у формуванні її електронного фонду; розробляють та адмініструють засобами системи управління контентом Joomla! сайт бібліотеки library.tnpu.edu.ua; здійснюють технічний супровід та організують доступ до сайту, організують веб-матеріали, актуалізують його контент; забезпечують накопичення та довготривале зберігання даних, їх цілісність, безпеку та

доступність; забезпечують роботу автоматизованої бібліотечної інформаційної системи (УФД/Бібліотека), цілісність баз даних і електронного каталогу.

Програмне забезпечення та робота з базами даних

В роботі використовуються програмні продукти: УФД/БІБЛІОТЕКА, Microsoft Windows, DSpace, Windows Server 2008 R Enterprise, Microsoft Office, Ubuntu server, Joomla 3.10.12, Adobe Acrobat Reader, Movave Video Editor Plus, Camtasia studio.

Автоматизація бібліотечних процесів здійснюється за допомогою АІБС «УФД/БІБЛІОТЕКА». Упродовж року здійснено резервне копіювання програмних пакетів УФД/Бібліотека, на яких працює електронний каталог; проведено синхронізацію з програмою «UA-Бюджет» для отримання відомостей про студентів і формування е-формуляра читача в базі даних (створено 1816 нових формулярів).

Електронний каталог (<http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm>) – основа інформаційного обслуговування та базовий інформаційний продукт бібліотеки, що відображає весь фонд бібліотеки та потребує постійного оновлення, редагування тощо. Від його стану залежить якість, оперативність, повнота і точність довідково-бібліографічного обслуговування. Всі користувачі бібліотеки мають цілодобовий доступ до ЕК через WEB-сайт НБ ТНПУ.

Е-каталог поєднує у собі бібліографічну базу даних, що працює в режимі реального часу та містить інформацію про видання в цілому і примірники, наявні в бібліотеці. Окрім того, він є інструментом для швидкого та якісного багатоаспектного пошуку і доступу до ресурсів та сервісів бібліотеки, власного електронного формуляра. Е-каталог забезпечує оперативний, багатоаспектний пошук інформації і надає її у зручній для користувача формі (враховуючи можливість представлення результатів пошуку як у роздрукованому вигляді, так і шляхом запису на електронні носії інформації) та в будь-якому режимі (при безпосередньому відвідуванні бібліотеки користувачем або в режимі on-line).

Упродовж 2024 року працівники відділу зареєстрували і засистематизували в ЕК:

- дисертацій – 36 одиниць,
- кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти – 1301 файлів.

Електронний каталог містить понад 676,6 тис. записів (на 1.01.2025 р.). В ЕК зареєстровано понад 1,4 посилань на відкриті веб-ресурси (сайти фахових видань України). У 2024 р. зафіксовано 346 тис. звернень до ЕК.

Загальний обсяг баз даних становить понад 733,9 тис. записів.

Бібліотека електронних книг – комплексна інформаційна система, яка забезпечує пошук в електронному каталозі, а також надає доступ до повнотекстових робіт викладачів ТНПУ відповідно до рішення Вченої Ради університету, а також до сканованої на замовлення кафедр навчальної літератури. Доступ надається лише зареєстрованим читачам НБ університету (<http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocSearchForm>).

Здійснюється постійна робота щодо наповнення електронної бібліотеки. На 1.01.2025 р. її фонд становить 6472 документи. Загалом фонд збільшився на 300 файли. Упродовж року на замовлення кафедр оцифровано 59 документів (14784 сторінок).

Кількість звернень до е-бібліотеки – 113 тис., переглянутих і завантажених документів – 281643, що становить 46,1% від загальної кількості виданих документів у 2024 р.

Web-сайт (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php>)

Основна інформація про роботу бібліотеки, про її структуру, ресурси, послуги, події тощо представлена на web-сайті бібліотеки. Інформація є актуальною і постійно поновлюється. Web-сайт має україномовну (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php>) та англomовну версію (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/en/>). Програмне забезпечення, на якому базується web-сайт бібліотеки, є відкритою системою, що забезпечує можливість легко, зручно та оперативно вносити зміни та доповнення до інформативної частини сайту. Програмне забезпечення web-сайту – Joomla, версія 3.10.12.

Упродовж року проводилась підтримка належного робочого стану інтернет-ресурсів бібліотеки:

- оновлення програмного забезпечення до актуальних версій;
- вирішення проблемних питань, які виникають під час роботи користувачів та редакторів з бібліотечними інформаційними ресурсами;
- захист від спам-роботів на основі CAPTCHA технології;
- резервний щотижневий бекап засобами компоненту Akeeba Backup та підвищення версій програмних пакетів Joomla;
- встановлення та оновлення плагінів, модулів.

Постійно проводиться робота із наповнення та корегування матеріалів на україномовній версії сайту. Загалом, цього року через систему управління контентом Joomla було:

1. Створено та опубліковано 184 Web-сторінки.
2. Редаговано статті, категорії та модулі (код html, параметри налаштування та відображення сторінок) – 759 матеріалів.
3. Загружено 801 фото.
4. Підключено: нові надходження літератури – 4 бюлетені, Наукові записки ТНПУ – 9, інші наукові видання – 9; конференції – 21; новинна інформація – 8; віртуальні виставки – 12; культурно-просвітницька робота – 11, привітання – 4; бібліографічних описів подарованих книг – 384; бібліографічні списки – 6, бібліографічні покажчики – 3; праці викладачів – 41; відео – 9; електронних довідок – 10.

5. Продовжено роботу із сторінкою «Науковці ТНПУ», яку цього року збільшено на 12 профілів викладачів університету, зроблено 2203 бібліографічних описів статей, монографій, методичних посібників та ін. документів. Прописано посилань у таблиці «Науковці ТНПУ» на Scopus – 204, Web of science – 71. Розділено pdf файли збірників на статті – понад 2,5 тис.

З 2020 році на сайті бібліотеки функціонує рубрика «ТНПУ на сторінках ЗМІ». Здійснюється постійний моніторинг друкованих та електронних засобів масової інформації для збереження і передачі новим покоління інформативних повідомлень про діяльність університету та його визначних діячів за період від 1960 рік по сьогоднішній день. У 2024 р. рубрика поповнилася на 23 посилання.

До 150-річчя від Дня народження патрона університету В. Гнатюка бібліотека розпочала роботу над проектом «Гнатюкіана в цифровому просторі» (2021), в межах якого створено близько 300 веб-сторінок. У 2024 році було підключено 3 посилання.

У 2023 році здійснювалось корегування англійської сторінки сайту: редаговано 14 матеріалів та підключено в рубриці «Праці викладачів» 41 од.

З 2020 р. університет має доступ до міжнародних наукових баз даних Scopus і Web of Science за кошти держбюджету відповідно до наказу МОН України № 670 від 16.05.2019 р. «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних». Всі інструктивні матеріали щодо роботи з базами представлено на сайті бібліотеки: <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/dlya-avtoriv-publikatsij/naukometriia> (текстовий формат) і <http://library.tnpu.edu.ua/index.php/dlya-avtoriv-publikatsij/vebinari> (вебінари).

16 листопада 2023 р. бібліотека підписала договір про доступ до однієї з найбільших у світі колекцій наукової та технічної літератури Research4Life на безоплатній основі до 31 грудня 2030 року. База містить понад 75 тис. книг і 12,5 тис. журналів. Також у 2024 р. було організовано тестовий доступ до бази Bentham Science – науково-технічне та медичне видавництво, яке видає понад 130 рецензованих журналів як в електронному, так і в друкованому форматах.

Кількість звернень до веб-сайту бібліотеки у 2024 р. – 245 тис.

Загальна кількість електронних документів в бібліотеці становить 59,4 тис. одиниць. База електронних книг налічує 6,4 тис. одиниць, інституційний репозитарій DSpace TNPU – 31,2 тис. файлів (статті, дисертації, автореферати дисертацій тощо), електронна база магістерських та дипломних робіт студентів університету містить близько 20,5 тис. файлів.

Динаміка поповнення електронного каталогу, електронної бібліотеки, репозитарію та кількість звернень до електронних ресурсів бібліотеки

Електронні ресурси		2020	2021	2022	2023	2024
Електронний каталог	к-ть записів	650154	658991	664430	670085	676630
	звернення	24000	35000	8100	492000	346000
Електронна бібліотека	к-ть док.	4989	5532	5925	6209	6472
	звернення	12000	22000	42000	170000	113000
Репозитарій	к-ть док.	13788	21062	24640	28181	31235
	звернення	1800	3900	3800	25000	24000
Кількість звернень до Web-сайту бібліотеки		53000	71000	20000 ¹	359000	245000

На сайті представлено електронні сервіси:

Електронна довідка – користувач бібліотеки може отримати інформацію про роботу бібліотеки, її ресурси та послуги е-поштою (library@tnpu.edu.ua) або звернутись персонально до довідкової служби (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/virtual-reference/write-a-question>). У 2024 р. службою надано 10 е-довідок.

Електронна доставка документів (ЕДД) – безкоштовне замовлення цифрових копій статей, фрагментів чи розділу книги з фондів бібліотеки університету віддаленими користувачами (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/edd-elektronna-dostavka-dokumentiv>). За ЕДД звернулось 63 замовники. На замовлення було відскановано 3630 сторінок. Серед користувачів ЕДД – учень 11 класу м. Сум, учений секретар Національного історико-архітектурного музею "Київська фортеця". шкільні вчителі, викладачі різних ЗВО, працівники інших бібліотек.

Визначення індексів УДК – online послуга індексації наукової продукції користувачів бібліотеки (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/indeks-udk>). У 2024 р. надано 202 індекси УДК.

Онлайн реєстрація (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/poslugu/onlain-reiestratsiia>) здійснюється через електронну пошту «Gmail» (library@tnpu.edu.ua) і створена для дистанційної реєстрації читачів у «Бібліотеці е-книг» або відновлення пін-коду для отримання друкованих видань. Послугою скористалося 17 користувачів.

Інституційний репозитарій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (DSpace_TNPU <http://dspace.tnpu.edu.ua/index.jsp?locale=ua>) працює з 1 вересня 2011 року.

Працівники відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення постійно корегують та наповнюють фонди репозитарію. Упродовж 2024 року зареєстровано і збережено в базі 3054 документи. На 1.01.2025 в архіві представлено 31235 документів. Кількість звернень до репозитарію – 24000.

З 2018 р. для просування бібліотечних послуг та інформаційних продуктів сайту функціонує сторінка соцмережі Facebook (<https://www.facebook.com/library.tnpu.edu.ua>). Це

¹ Дані з 1.10 по 31.12.2022 р.

забезпечує можливість створювати не лише додатковий канал трафіку на сайт чи отримувати зворотній зв'язок, а й рекламувати заходи, що відбуваються у науковій бібліотеці університету, запрошувати на них друзів, спілкуватися з відомими сучасними авторами, залучати нову аудиторію тощо. У 2024 р. читачами є 735 осіб; перегляди – 28470; охоплення сторінки – 15117; взаємодії з контентом – 2477; кількість відвідувань – 4284.

З жовтня 2020 р. функціонує YouTube-канал бібліотеки (<https://www.youtube.com/channel/UC9B6-aEs-KMldrr5rkve2KA/featured>), який було створено для залучення нових користувачів, поширення бібліотечних інформаційних ресурсів. У 2024 р. розміщено 9 відео-матеріалів, зафіксовано 821 перегляд. Серед найбільш популярних: до дня української писемності та мови "Й досі точиться розмова: Хто ми й звідки наша мова?" (<https://www.youtube.com/watch?v=r87zqNi1b-E&t=10s>); до дня вишиванки "А над світом українська вишивка цвіте..." (<https://www.youtube.com/watch?v=c-WW8kU9KY>); до Міжнародного дня рідної мови (https://www.youtube.com/watch?v=Z4r_qzgc_xs&t=184s).

Можливість вільного доступу до ресурсів бібліотеки через ЕК, сайт бібліотеки, надання допомоги в пошуку інформації в онлайн-ресурсах та наукометричних базах даних – все це має позитивний вплив на імідж бібліотеки.

Корпоративні проекти

З 2022 р. працівники бібліотеки беруть активну участь у проекті УБА «*Архівування документів про війну*». Координаторками проекту є директорка Бібліотеки Українського католицького університету Оксана Микитин; Президентка Української бібліотечної асоціації, Директорка науково-технічної бібліотеки, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Оксана Бруй.

У проекті задіяно 48 учасників: Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка, Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет», Бібліотека Луганського медичного університету, Бібліотека Одеського медичного університету, Бібліотека Львівського католицького

університету, НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка та ін. Архівуються документи на FTP сервері ПЗ Filezilla.

У 2024 р. створено сайт *«Цифровий архів документів про російсько-українську війну»*, що доступний за покликанням: <http://digitalarchivewar.korolenko.kharkov.com/>. Базою цифрового архіву є документи, заархівовані фахівцями бібліотек України упродовж 2022–2024 років у рамках проєкту Української бібліотечної асоціації.

Наразі заархівовано понад 4000 документів, розподілених за тематичними колекціями «Державна політика», «Докази російської агресії», «Докази українського спротиву», «Волонтерський рух в Україні», «Міжнародна підтримка», «Культура під час війни».

Канали архівування бібліотеки:

1) Блаженніший Святослав (Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви) <https://www.facebook.com/head.ugcc>

дні війни – 453

відвідані міста – 38

звернення – 7

вітання – 10

зустрічі, інтерв'ю – 42

Окрім того представлено матеріали:

Муралі: за кордоном – 73, в Україні – 119

Поезія працівників університету Сеньовська Н. Нові українські молитви – 1000

Релігія в огні (зруйновані храми) – 313

Пісні про війну і відео – 30

Колядки – 5

Художники: Наташа Лі – 34; Вікторія Наумова – 44; Ольга Вільсон – 12;

Марія Лонюк – 16

Некрологи (Тернопільщина) – 87

Волонтерство (діти Тернопільщини) – 5

Науково-методична та науково-дослідна робота

Науково-методична робота бібліотеки у 2024 році була спрямована на аналіз досягнутих цілей і виявлення нових можливостей для підвищення якості роботи усіх структурних підрозділів бібліотеки.

Основними напрямками роботи науково-методичного відділу у звітному році були:

- аналіз звітів і планів роботи відділів;
- координування діяльності роботи відділів;
- організація роботи науково-методичної ради;
- оновлення регламентуючої документації;
- вивчення та популяризація інноваційного досвіду;
- організація і проведення семінарів, круглих столів, майстер-класів тощо;
- організація заходів з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.

Упродовж року проводилися наради щодо виконання планових показників роботи структурних підрозділів бібліотеки, використання програмного пакету обслуговування користувачів «УФД/Бібліотека», формування цифрової бібліотеки університету, здійснювався аналіз наповнення веб-сайту НБ ТНПУ тощо.

Відділам бібліотеки було надано консультації з питань:

- редагування бази книгозабезпеченості навчальних дисциплін (на основі силабусів курсів);
- опис архівних документів;
- систематизація за УДК: труднощі індексації;

- якість інформаційного наповнення Web-сайту бібліотеки та сторінок в соцмережах FaceBook, Youtube;
- статистичні показники звітності;
- вимоги до оформлення інформаційних, довідкових та бібліографічних матеріалів, розміщених на сайті бібліотеки;
- удосконалення бібліотечно бібліографічного обслуговування та надання бібліотечних послуг з використанням новітніх технологій тощо.

Робота методичної ради

Методична рада, як дорадчий орган при директорові бібліотеки, забезпечує діяльність бібліотеки з реалізації основних завдань.

Упродовж року проведено 6 засідань методичної ради, де розглядалися річні та перспективні плани роботи бібліотеки, виконання планів роботи методичної ради, планів роботи з підвищення фахової кваліфікації; видавнича діяльність; робота бібліотеки щодо забезпечення науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти та науковців університету; труднощі в індексуванні документів за УДК тощо. Обговорено та затверджено:

1. План роботи НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка та плани роботи структурних підрозділів на 2025 рік.
2. План заходів із підвищення кваліфікації працівників НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка на 2025 рік.
3. Звіт про роботу наукової бібліотеки за 2024 р.
4. Звіти структурних підрозділів бібліотеки за 2024 р.
5. Списання документів у 2024 р. (у т.ч. пошкоджених е-документів – кваліфікаційних робіт і документів е-бібліотеки).
6. Інвентаризація фонду абонементу навчальної літератури (психолого-педагогічна і суспільна література) та рідкісних та цінних видань НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка.
7. Реєстрація рукописних документів із колекції «Архів Григорія Нудьги».
8. Виявлення цінної і рідкісної літератури у фонді НБ.
9. Упровадження «Рекомендацій щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України» (Міністерство культури та інформаційної політики України).
10. План роботи з відбору і підготовки до списання застарілої літератури на 2025 р.
11. Бібліографічні покажчики (2).
12. Бюлетені нових надходжень (4).
13. Участь у проєкті Української бібліотечної асоціації «Архівування документів про війну Росії проти України».
14. Продовження роботи над проєктами: «ЗМІ про ТНПУ», «Гнатюкіана», «Стародрук онлайн», «Науковці ТНПУ».

Також було обговорено роботу щодо редагування Е-картотеки книгозабезпечення студентів навчальною літературою (на основі силабусів навчальних дисциплін) з вилученням посилань на російськомовні джерела; обмеження відкритого доступу до російськомовних видань в електронному каталозі (ЕК) бібліотеки; редагування документів бібліотеки е-книг та репозитарію; наповнення бібліотеки е-книг повнотекстовими електронними інформаційними документами; обслуговування віртуальних користувачів: on-line замовлення, віртуальна довідка, визначення УДК; моніторинг статистичних показників роботи структурних підрозділів бібліотеки; розвиток сайту наукової бібліотеки (нові сторінки, корегування створених раніше) тощо.

Науково-дослідна робота

Продовжено роботу з *архівом документів* українського письменника, фольклориста, історика української літератури *Григорія Нудьги*, який передано на зберігання бібліотеці університету благодійним фондом «Фундація ім. Григорія Нудьги».

Упродовж року опрацьовано 41 папку, близько 830 документів (складових частин папок) зареєстровано в електронному каталозі УФД/Бібліотека.

Список опрацьованих матеріалів:

1. Відібрані газети з підкресленнями. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 67). – Рукописні, машинописні і друковані матеріали. – Текст: укр., пол., рос.
2. Відібрані газети за 1987–1990 рр. – 15 с. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 63). – Друковані матеріали. – Текст: укр.
3. Возняк М. До давньої української лірики ; Записи українських народних пісень та віршів XVII – XVIII ст. з неопублікованої спадщини. – 102 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 123). – Рукописні і машинописні матеріали. – Текст: укр., пол., лат.
4. Данія. Початки Шевченкіани в Данії. – 177 арк., 210 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 16). – Рукописні, друковані та машинописні матеріали. – Листи в конвертах. – Фотокопії. – Текст: укр., дан., нім., англ., рос.
5. 22 рецензії 1972, 1975, 1980–86 рр. – 54 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 114). – Друковані та рукописні матеріали. – Дублети. – Копія листа.
6. Євген Адамцевич – кобзар. – 2 с., 176 арк.: 49 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 73). – Рукописні, друковані, машинописні і фотоматеріали. – 5 зошитів, 30 конвертів, 6 листівок. – Текст: укр., рос.
7. "Заповіт" Т. Г. Шевченка. Ч. I. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 65). – Рукописні і машинописні матеріали.
8. Заповіт Шевченка у перекладах. Ч. 2. – 165 арк. : 7 фото : 11 с. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 66). – Рукописні, машинописні і друковані матеріали. – Листи. – Ноти. – Зошити. – Газети. – Текст укр., англ., нім., рос., чес., слов., рум., пол., болг, вірм., япон.
9. І. Франко. Вічний революціонер (1880 р.) та інші пісні. – 211 арк., 7 с., 9 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 61). – Друковані, рукописні і машинописні матеріали. – Фото. – Листи в конверті. – Текст: укр., пол., фр., нім., рос.
10. Ой, не ходи, Грицю. Легенда про Марусю Чурай XVIII ст. – 5 с. : 210 арк. : 81 карт. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 74). – Рукописні, машинописні і друковані матеріали. – Дублети. – Зошит. – Журнал. – Газети. – Текст: англ., лат., нім., пол., рум., угор., укр.
11. Остап Вересай : сліпий кобзар, що заповонив своїм співом, українськими думами, кобзою, голосом вчених учасників світового конгресу археологів... 1874 р. – 2 с., 159 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 76). – Рукописні, машинописні і друковані матеріали. – Дублети 54 арк. – Текст: укр., італ., пол., чеськ.
12. Перші магістри і доктори. Українські студенти в країнах Європи XIV – XVIII століття – 11 с., 161 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 57). – Рукописні, друковані і машинописні матеріали. – 3 конверти. – Текст: укр.
13. Пісня здружує народи. Листування. Рецензії. – 53 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 35). – Рукописні, машинописні матеріали. – Текст укр.
14. Революційна пісня. Висновки. Прикмети жанру. – 115 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 72). – Рукописні, машинописні матеріали. – Дублети. – Текст: укр., рос.
15. Революційні пісні. – 197 арк. : 1 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 68). – Рукописні, машинописні та фотоматеріали. – Листи в конвертах. – Текст укр., рос.
16. Революційні пісні. Матеріали. Виписки. – 190 арк., 16 с. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 70). – Рукописні, машинописні, друковані матеріали. – Текст: укр., пол., рос.
17. Семен Климовський. – 5 с., 105 арк. : 18 фото : 2 карти. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 79). – Рукописні, машинописні, друковані і фотоматеріали. – Дублети. – Текст: укр., рос.
18. Семен Климовський: листування, бібліографія, біографія. – 17 с., 53 арк. : 1 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 78). – Рукописні, машинописні, друковані і фотоматеріали. – Конверти. – Дублети. – Текст: укр., англ., нім., пол., фр., рос.

19. Списки та фотографії студентів, що навчалися за кордоном XV–XVII ст. – 74 арк. : 76 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 43). – Рукописні, машинописні документи. – Фотоматеріали. – Дублети документів. – Лист. – Зошити. – Текст: укр., лат., пол.
20. Спогади про Лесю Українку та Івана Франка. – С. 79-93, 147 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 3). – Рукописні, машинописні, друковані матеріали. – Текст укр., чес., рос., пол., словац., сілезька.
21. Тальві – письменниця, перекладач. Дитячі роки в Харкові (1796–1870). Антологія. "Історичний огляд слов'янських мов і літератур" (1850) "Козаки та їхні історичні пісні". – 88 арк.: 40 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 40). – Рукописні, машинописні і фотоматеріали. – Текст: укр., англ., нім.
22. Українська дума в світі. – 236 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 75). – Рукописні і машинописні матеріали. – Текст: укр., англ., пол., рос., чес., румун., угор.
23. Українська народна пісня й дума за кордоном. Ч. 2. – 471 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 2). – Рукописні та машинописні матеріали. – Дублети документів. – Текст: укр., рос.
24. Українська народна пісня. Загальне. – 96 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 30). – Рукописні матеріали. – Текст: укр., рос., пол., нім., чеськ.
25. Українська пісня в Німеччині X-XV-XIX-XX ст. – 423 арк., 135 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 23). – Рукописні, друковані, машинописні та фотоматеріали. – Текст: укр., нім., словац., рос.
26. Українська пісня і дума в Польщі. – 190 арк., 36 с., 23 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 32). – Рукописні, друковані, машинописні і фотоматеріали. – Текст: укр., пол., лат., рос.
27. Українська пісня і дума в Румунії. – 128 арк. : 117 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 33). – Рукописні, машинописні та фотоматеріали. – Текст: укр., рум.
28. Українська пісня і дума в США. Савицький. – 233 арк.: 4 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 41). – Рукописні, друковані, машинописні і фотоматеріали. – Текст: укр., англ.
29. Українська пісня і дума в Угорщині. – 132 арк., 71 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 42). – Рукописні, друковані, машинописні і фотоматеріали. – Текст і ноти. – Текст: укр., рос., угор.
30. Українська пісня і дума в Югославії. – 127 арк., 19 с. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 36). – Рукописні, машинописні, друковані матеріали. – Конверт. – Текст: укр., серб., хорв., нім., рос., словац.
31. Українська пісня і дума за рубезем. Франція і Україна (по невиданим архівним документам). – 154 арк. : 103 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 38).
32. Українська пісня і дума за рубезем. Франція і Україна 1917–1970 рр. – 271 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 39). – Машинописні і рукописні матеріали. – Текст: укр., фр.
33. Українська пісня в світі. Ілюстрації. – 21 арк. : 290 фото : 7 порт. : 229 негативів. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 31). – Рукописні і фотоматеріали. – Негативи, портрети, конверти, фото, ноти. – Текст: укр., англ., нім., пол., чес., угор., лат., фр., ісп.
34. Українські кобзарі, дума в світі. – 210 арк., 34 фото, 3 листівки. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 77). – Рукописні, друковані, машинописні та фотоматеріали. – Листи в конверті. – Фото. – Вирізки з газет і журналів. – Текст: укр., пол., фр., нім., англ., італ., угор., чеськ., рум., рос.
35. Українські студенти в країнах Європи XIV–XVIII ст. Міста з яких були студенти. – 514 арк., 66 с. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 58). – Рукописні, машинописні і друковані матеріали. – Текст: укр., нім., пол., чес., лат., англ.
36. Українські студенти за кордоном XV–XVIII ст. Родина Тичин, що навчалися в Кракові, Падуї, Нідерландах. – 8 с., 291 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 56). – Рукописні, друковані, машинописні матеріали. – Текст: укр., пол., лат., рос.
37. Українські студенти у Галлілея. – 66 с. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 55). – Рукописні, друковані матеріали. – Текст: укр., нім., пол., лат., рос.

38. Хор Верьовки : українська пісня і дума в малих країнах Європи, Азії, Африки та інших, Есперанто. – 155 арк. : 31 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 29). – Рукописні, друковані, машинописні та фотоматеріали. – Текст: укр., рос., ісп., фр., порт., нім., швед.

39. Червоний прапор. – 1 с., 19 арк. : 5 фото. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 62). – Рукописні, машинописні, друковані і фотоматеріали. – Дублети. – Текст: укр., пол., рос.

40. Шалійте, шалійте... (1889) : текст, аналіз та переклади пісні. – 114 арк., 8 с. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 60). – Рукописні, друковані і машинописні матеріали. – Текст: пол., рос., укр. – Конверт.

41. Шевченка Т. Г. "Заповіт". – 184 арк. – (Архів Г. Нудьги ; спр. 64). – Рукописні і машинописні матеріали.

Видавнича робота

У 2024 році підготовлено 2 біобібліографічні покажчики із серії «Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка»:

Фундатор географічної науки на Тернопіллі : до 90-ліття професора Йосипа Михайловича Свинка : біобібліографічний покажчик / укладачі : О. Я. Кульчицька, П. М. Дем'янчук ; авт. передм. : А. Богуцький, Д. Ковалишин, Л. Царик. – 2-ге вид., допов. – Тернопіль : Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2024. – 144 с. – (Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка). – 502 позиції. – Режим доступу: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/Pokaz/svunko_2024.pdf.

Йосип Свинко – український науковець, педагог, краєзнавець, громадський діяч, кандидат геолого-мінералогічних наук, професор, академік Української екологічної АН, дійсний член НТШ, почесний член Українського товариства охорони природи, почесний член Українського географічного товариства, ініціатор створення географічного факультету та геологічного музею ТНПУ ім. В. Гнатюка.

Бистрицька Елла Володимирівна – українська релігієзнавиця, історикиня, педагогиня : до 65-річчя від дня народження докторки історичних наук, професорки, завідувачки кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства ТНПУ ім. В. Гнатюка. : біобібліографічний покажчик / НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка ; уклад. та бібліогр. ред. О. Я. Кульчицька. – Тернопіль, 2024. – 124 с. – (Бібліографія вчених ТНПУ ім. В. Гнатюка). – 246 позицій. – Режим доступу: http://catalog.library.tnpu.edu.ua/Pokaz/bystrycka_2024.pdf.

Підвищення кваліфікації. Стажування

В науковій бібліотеці підвищення кваліфікації співробітників базується на поєднанні індивідуального та групового навчання.

Основними формами підвищення кваліфікації працівників були семінари-практикуми, години взаємних порад, професійні консультування, методичні години, огляди нових методичних матеріалів «Методичний калейдоскоп».

Кожна четверта п'ятниця місяця була присвячена методичній роботі. Працівники бібліотеки ділилися успіхами, інноваціями у роботі, отримували необхідну консультативну допомогу. Ефективними упродовж року були невеликі оперативні форми – методичні п'ятихвилинки.

Заняття з удосконалення фахового рівня працівників бібліотеки проводились відповідно до «Плану підвищення кваліфікації працівників бібліотеки на 2024 р.». Участь у заняттях брали всі співробітники, які були як слухачами, так і готували виступи на різні теми. Упродовж року для працівників бібліотеки було організовано науково-практичний семінар «Бібліотека як центр формування національної свідомості і духовного розвитку»; практичний семінар «Бібліотека як інформаційно-ресурсний медіа-центр»; круглі столи «Приватні колекції у

відділі рідкісних та цінних книг наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка та їх використання» і «Проектна діяльність та отримання грантів»; тренінг «Як зміцнити свій інформаційний імунітет».

Популяризація університетської освіти та науки, профорієнтаційні та просвітницькі проєкти

Працівники бібліотеки постійно висвітлюють і популяризують діяльність НБ через власний сайт, у соцмережах, здійснюють культурно-просвітницьку роботу засобами сучасних інформаційних технологій.

Просвітницькі заходи

У звітному році було проведено 4 огляди літератури, 12 віртуальних виставок-оглядів, 16 культурно-просвітницьких заходів; організовано 88 виставок, де експонувалося 1551 документ. У просвітницьких заходах взяло участь 842 особи.

Незмінними для популяризації університетської освіти та науки є книжкові виставки.

Тематика виставок, їх послідовність і добір літератури визначаються навчальними програмами, знаменними календарними датами тощо.

Цикл виставок «Корифеї рідного слова» та «Визначні письменники світу»:

- 3.01 «*Михайло Рудницький зблизька*» (1889–1975) – до 135 р. від д/н українського письменника, вченого, педагога.
- 1.03 «*Доля моя з Україною злита*» – до 90 р. від д/н В. П. Вихруща (1934–1999), українського поета, науковця.
- 9.05 «*Минуле й сучасне*» – до 175 р. від д/н П. Я. Мирного (1849–1920), українського письменника, драматурга.
- 12.07 «*Українська берегиня*» – до 175 р. від д/н О. Пчілки (1849–1930), О. П. Косач, письменниці, перекладачки, громадської діячки, фольклористки.
- 02.08 «*Людина з тисячею масок*» – до 205 р. від д/н П. О. Куліша (1819–1897) українського письменника, фольклориста, етнографа, мовознавця, перекладача, критика, редактора, видавця.
- 15.08 «*Невтомний і невичерпний*» – до 85 р. від д/н В. О. Шевчука (1939 ...), українського письменника-шістдесятника, майстра психологічної і готичної прози, автора низки літературознавчих та публіцистичних праць.
- 21.08 «*Зупинені миті*» – до 100 р. від д/н П. А. Загребельного (1924–2009), українського письменника, сценариста.
- 6.09 «*На межі двох епох*» – до 160 р. від д/н П. А. Грабовського (1864–1902), українського поета-лірика, публіциста, перекладача.
- 12.09 «*Світ, відображений у слові*» – до 160 р. від д/н М. М. Коцюбинського (1864–1913), відомого українського письменника, громадського діяча.
- 25.09 «*Серце вільне і пісенне*» – до 95 р. від д/н П. Д. Павличка (1929–2023), українського поета, перекладача, літературного критика, публіциста, шістдесятника, громадсько-політичний діяча.
- 8.11 «*У світі усмішки*» – до 135 р. від д/н Остапа Вишні (1889–1956), українського прозаїка, гумориста, сатирика.
- 5.12 «*Майстер історичної прози*» – до 140 р. від д/н Ю. Опільського (1884–1937), першого українського письменник Тернопільщини, автора історичних романів, повістей, оповідань.

Виставки циклу «Історія, традиції і звичаї українського народу»:

- 18.01 «*Ніхто нам не збудує держави,
Коли ми самі її не збудуємо,
І ніхто з нас не зробить нації,
Коли ми самі нацією не схочемо бути*»

(В. Липинський)

- 105 років від часу проголошення об'єднання двох українських державних утворень УНР і ЗУНР.
- 24.01 «Крути: подвиг і трагедія України» – до Дня пам'яті героїв Крут.
- 16.02 «Ви увійшли в безсмертя крок за кроком, герої 14 року» – 10 років від часу завершення Революції Гідності.
- 12.06 «Вишиванка – поема життя, закодована вічність в узорах» – до Дня вишиванки.
- 12.10 «Є держава наша – Україна, і її невтрачений народ» – до Дня незалежності України.
- 20.11 «Невиплакані сльози України» – до Дня пам'яті жертв голодоморів.
- Виставки, присвячені **визначним діячам історії, науки та культури:**
- 4.01 «Наукова спадщина Д. Чижевського (1894–1977)» – до 130 р. від д/н українського науковця-енциклопедиста, культуролога-славіста, філософа, літературознавця, релігієзнавця, лінгвіста.
- 4.06 «Закоханій у Тернопіль» – до 85-річчя від д/н Володимира Сушкевича (1939–2011), заслуженого журналіста України.
- 1.08 «Жертовне служіння Богові і рідному народові» – 75 років від д/н Василя Семенюка (1949 – ...) – митрополита Тернопільсько-Зборівського УГКЦ.
- 1.08 «Я долю вибрала собі сама» – до 170 р. з д/н М. Заньковецької (1854–1934 рр.) української актриси і театральної діячки, провідної зірки українського театру кінця ХІХ і початку ХХ століть.
- 29.08 «Український вчений-енциклопедист» – до 220 р. з д/н М. О. Максимовича (1804–1873), ученого-енциклопедиста, фахівця у галузі біології, історії, мовознавства, етнографії, педагог, просвітитель.
- 5.09 «Мистецтво в якому немає краси – погане мистецтво» – до 130 р. з д/н Олександра Довженка (1894–1956), українського прозаїка, кінорежисера, кінодраматурга, класика світового кінематографа.
- 27.09 «Фундатор географічної науки на Тернопільщині» – до 90 р. від д/н Й. М. Свинка, професора, науковця, педагога, краєзнавця.
- 6.12 «Історія Миколи Чубатого: життя та діяльність» – до 135-річчя від дня народження (1889–1975) історика Української церкви й права, педагога та публіциста, дійсного члена НТШ, уродженця Тернополя.
- Тематичні виставки **різної тематики:**
- 19.02 «Прекрасне слово і душа у мові рідній воз'єднались» – до Міжнародного дня рідної мови в Україні.
- 18.03 «Поезія – це завжди неповторність» – до Всесвітнього дня поезії.
- 20.03 «Картографія України: історія і перспективи» – до Всесвітнього дня охорони.
- 15.04 «Здоров'я – головне життєве благо» – до Всесвітнього дня здоров'я.
- 17.04 «Довкілля: ризики, проблеми, надії» – до Дня довкілля.
- 09.11 «Мова – це історія народу.
В ній відбито все його життя.
Наший склад і звичаї, і побут
З давнини й до нашого життя» – до Дня української писемності та мови.
- Постійно діючі виставки:**
- «На здобуття наукового ступеня».
  - «Студенту-практиканту».
  - «Сторінками нових книг».
  - «Перлини нашої бібліотеки».

Продовжено проєкт «**Життєвий шлях на освітянській ниві**» – для ювілярів ТНПУ ім. В. Гнатюка. Працівники читальних залів разом з відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення готують вітальні листівки, презентації, відеоролики, інформаційні списки літератури тощо. У 2024 році підготовлено персональні виставки: **Грод Іван М.** – 60 р від

д/н доктора фізико-математичних наук, професора кафедри математики та методики її навчання. (19.01); **Бородіца С. В.** – 50 р від д/н кандидатки філологічних наук, доцентки кафедри теорії і методики української та світової літератури (23.01); **Ломакович В. Я.** – 60 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, доцентки кафедри німецької філології та методики навчання німецької мови. (24.01); **Варакута О. М.** – 65 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, доцентки кафедри географії та методики її навчання. (02.02); **Євгеньєва М. В.** – 65 р. від д/н доцентки, викладачки кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва (19.02); **Петришин Г. Р.** – 60 р. від д/н кандидатки політичних наук, доцентки кафедри філософії та суспільних наук. (15.03); **Мешко О. І.** – 60 р. від д/н кандидата психологічних наук, доцента кафедри психології (22.03); **Онишків З. М.** – 70 р. від д/н доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки і методики початкової освіти (27.03); **Груць Г. М.** – 60 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, доцентки кафедри педагогіки та менеджменту освіти (8.04); **Палихата Е. Я.** – 75 р. від д/н докторки педагогічних наук, професорки кафедри української мови та методики її навчання (22.04); **Дашенко Н. Л.** – 55 р. від д/н кандидатки філологічних наук, доцентки кафедри журналістики (3.05); **Морська Н. Л.** – 50 р. від д/н кандидатки філософських наук, доцентки кафедри філософії та суспільних наук (16.05); **Бачинська Г. В.** – 55 р. від д/н кандидатки філологічних наук, доцентки, завідувачки кафедри загального мовознавства і слов'янських мов (3.06); **Федорейко В. С.** – 70 р. від д/н доктора технічних наук, професора, академіка Академії економічних наук України, завідувача кафедри машинознавства та транспорту (4.06); **Луцик І. Б.** – 55 р. від д/н кандидатки технічних наук, доцентки кафедри комп'ютерних технологій. (5.06); **Пида С. В.** – 65 р. від д/н кандидатки біологічних наук, докторки сільськогосподарських наук, професорки, завідувачки кафедри ботаніки та зоології (3.07); **Сіткар В. І.** – 65 р. від д/н кандидата психологічних наук, доцента кафедри психології розвитку та консультування (5.07); **Обіход І. В.** – 55 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, доцентки кафедра німецької філології та методики навчання німецької мови (5.07); **Пермякова О. Г.** – 65 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, доцентки кафедри романо-германської філології (18.07); **Омельяненко І. О.** – 60 р. від д/н доцентки кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання (20.07); **Шмигер Г. П.** – 60 р. від д/н кандидата біологічних наук, доцента кафедри інформатики та методики її викладання (24.07); **Мудрик О. В.** – 60 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, доцентки кафедри педагогічної майстерності і освітніх технологій (25.07); **Грод Ін. М.** – 60 р. від д/н доцентки кафедри інформатики і методики її навчання (30.07); **Бияк Н. Я.** – 60 р. від д/н кандидатки філологічних наук, доцентки кафедри німецької філології та методики навчання німецької мови (5.08); **Хім'як В. А.** – 75 р. від д/н професора кафедри театрального мистецтва, народного артиста України (15.08); **Бистрицька Е. В.** – 65 р. від д/н докторки історичних наук, професорки, завідувачки кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства (16.08); **Гузар О. В.** – 60 р. від д/н кандидатки філологічних наук, доцентки кафедри філологічних дисциплін початкової освіти (19.08); **Чайка І. А.** – 60 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, директорки наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка (27.08); **Бабій І. М.** – 55 р. від д/н кандидатки філологічних наук, доцентки кафедри української мови та славістики (27.08); **Терещук Г. В.** – 70 р. від д/н доктора педагогічних наук, члена-кореспондента НАПН України, професора кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці (27.09); **Широкорадюк Л. А.** – 60 р. від д/н кандидатки психологічних наук, доцентки кафедри психології (4.10); **Водяна В. О.** – 60 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, доцентки кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва. (10.10); **Грубінко В. В.** – 65 р. від д/н доктора біологічних наук, професора, завідувача кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін (17.10); **Буяк Б. Б.** – 50 р. від д/н доктора філософських наук, кандидата історичних наук, професора кафедри філософії та суспільних наук, члена-кореспондента НАПН України (23.10); **Ревуцький М. П.** – 65 р. від д/н доцента кафедри стародавньої та середньовічної історії (8.11).

Працівниками підготовлено і представлено на сайті бібліотеки 4 вітальні листівки для ювілярів: **Бачинська Г. В.** – 55 р. від д/н кандидатки філологічних наук, доцентки, завідувачки кафедри загального мовознавства і слов'янських мов (3.06)

<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/100-kult/yviljaru/4919-vitaiemo-z-iuvileiem-bachynsku-h-v>; **Палихата Е. Я.** – 75 р. від д/н докторки педагогічних наук, професорки кафедри української мови та методики її навчання (22.04) <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/100-kult/yviljaru/4890-vitaiemo-z-iuvileiem-palykhatu-e-ya>; **Чайка І. А.** – 60 р. від д/н кандидатки педагогічних наук, директорки наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка (27.08) <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/100-kult/yviljaru/4928-vitaiemo-z-iuvileiem-chaiku-i-a>; **Бистрицька Е. В.** – 65 р. від д/н докторки історичних наук, професорки, завідувачки кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства (16.08) <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/100-kult/yviljaru/4930-vitaiemo-z-iuvileiem-bystrytsku-e-v>.

Упродовж 2024 року було підготовлено і представлено на сайті та YouTube каналі 9 презентацій:

19.02. **«Яка наша мова»** – до Міжнародного дня рідної (203 перегляди на YouTube); інформація на сайті https://www.youtube.com/watch?v=Z4r_qzgc_xs&t=311s.

22.02 **В книжковій пам'яті – миттєвості війни** – до 10-річчя російсько-української війни (32 перегляди на YouTube); інформація на сайті https://www.youtube.com/watch?v=Zq7_5x96w_A.

8.03 **«І лине над землею Шевченкове слово»** – до 210-ї річниці від дня народження Т. Г. Шевченка (1814–1861) (170 переглядів на YouTube); інформація на сайті <https://www.youtube.com/watch?v=tzjvp3Eoy2c&t=19s>.

15.05 **"А над світом українська вишивка цвіте..."** – до Дня вишиванки (184 переглядів на YouTube); інформація на сайті <https://www.youtube.com/watch?v=c-WW8kU9KY&t=7s>.

27.05 **Рідкісні українські періодичні видання у фондах наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка** (20 переглядів на YouTube); інформація на сайті <https://www.youtube.com/watch?v=VgYJmNDGElo&t=51s>.

30.07 **«Творчість – це мабуть, вічний неспокій»** : до 50-річчя від дня народження Анатолія Дністрового (25 перегляди на YouTube); інформація на сайті https://www.youtube.com/watch?v=BN1Pcdw_5VU.

27.07 **3 ювілеєм** : колектив наукової бібліотеки вітає Ірину ЧАЙКУ кандидатку педагогічних наук, директорку наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка (59 перегляди на YouTube); інформація на сайті <https://www.youtube.com/watch?v=JTQuddqoi8&t=1s>.

30.09 **Де тут у Вас БІБЛІОТЕКА?** : про НБ ТНПУ ім. В. Гнатюка – до Всеукраїнського дня бібліотек (22 переглядів на YouTube); інформація на сайті https://www.youtube.com/watch?v=yVPs_9yZl9k.

Соціокультурні заходи

9 лютого 2024 р. в читальному залі суспільної літератури відбулася інтегрована **науково-інформаційна лекція** для студентів 1 курсу історичного факультету з предметів «Регіональні історичні студії» та «Давня і середньовічна історія України»

(<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/112-news/late/4836-naukovo-informatsiina-lektsiia-9022024>). Проф. Микола Бармак провів краєзнавчо-історичну подорож по рідному краю за допомогою бібліотекарів, книг та ін. документів, які були представлені на розгорнутій виставці (46 дж.). Цікавою і захоплюючою була розповідь про Тернопільщину: про замки і фортеці, сакральні пам'ятки і видатних людей нашого краю. Особливу увагу було приділено літописам та джерелам з давньої історії України і періоду Київської Русі. Студенти е

ознайомилися з краєзнавчою літературою яка є в бібліотеці, а також літературою яка потрібна для навчальної та наукової роботи в подальшому.

21 лютого в освітньому хабі відбувся захід до дня рідної мови «Як гул століть, як шум віків, як бурі подих – рідна мова» (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/axiv/4849-mizhnarodnyi-den-ridnoi-movy>), організований викладачами і студентами факультету філології і журналістики. До імпрези долучились працівники бібліотеки. На каналі YouTube представлено підготовлений відео-ролик про історію та значення української мови в сьогодні (https://www.youtube.com/watch?v=Z4r_qzgC_xs). В залі розгорнуто книжкову виставку «Прекрасне слово і душа у мові рідній возз'єднались» (57 дж.).

26 лютого в читальному залі філологічної літератури і літератури іноземними мовами до Дня «Героїв небесної сотні» пройшла година пам'яті «... а в чорнім небі – круки, круки... То ти, розп'ята на хресті» (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/axiv/4855-hodyna-pam-iaty-26022024>), присвячена 10-й річниці російсько-української війни.

Доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Тетяна Скуратко прочитала лекцію-презентацію «А небо плакало». Присутні згадували про події на Майдані, небесну сотню, про початок російсько-української війни та повномасштабне вторгнення. Викладачі та студенти разом з матір'ю загиблого героя Віктора Гурняка вшанували його пам'ять.

Учасники дійства декламували поезії та виконували патріотичні пісні. Організаторами зустрічі були Скуратко Т. та Сеньовська Н. В залі суспільної літератури була розгорнута книжкова виставка (42 дж.).

11 березня в читальному залі філологічної літератури і літератури іноземними мовами відбулося засідання філологічної комісії Тернопільського обласного осередку Наукового товариства ім. Т. Шевченка (<https://tnpu.edu.ua/news/8228/>).

Учасниками зустрічі були науковці, викладачі, здобувачі вищої освіти ф-ту філології і журналістики. Голова філологічної комісії д. ф. н., проф. Л. Струганець схарактерзувала діяльність організації у контексті підготовки до 150-річчя з дати заснування. Учасники засідання прослухали огляд літератури, яка є в бібліотеці, щодо діяльності НТШ, з цікавістю ознайомилися з виданнями, представленими на виставці «Борітеся – поборете! Вам Бог помагає!», присвяченій вшануванню Тараса Шевченка.

14 березня в читальному залі філологічної літератури і літератури іноземними мовами відбулася відео-презентація «Шевченко тримає стрій» (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/gallery/chev4enko-trymaj-stri>), присвячена 210-ій річниці від дня народження Тараса Шевченка, де переплелися історія та наше тривожне сьогодні.

Організаторами були доцентка кафедри української та зарубіжних літератур і методик їх навчання Тетяна Скуратко та доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти, організаторка освітнього волонтерського проєкту «Патріотичні й небайдужі», письменниця Надія

Сеньовська. Запрошені були батьки загиблого юного героя Миколи Курика. Мати Софія Рондяк-Курик презентувала власну поезію, присвячену героям, нашим захисникам, а також декламувала вірші, присвячені загиблomu синові. Герою України було лише 19... Було розгорнуто книжкову виставку «Великий син, великого народу» (53 дж.) та підготовлено відео-презентацією «І лине над землею Шевченкове слово» (<https://www.youtube.com/watch?v=tzjvp3Eoy2c>). Учасники декламували твори Т. Шевченка, виконували пісні на вірші поета.

20 березня в рамках тижня кафедри географії та методики її навчання у загальному читальному залі для студентів II курсу географічного факультету відбулась презентація унікальних карт-копій обер-лейтенанта Фрідріха фон Міра, подаровані бібліотеці фундацією "Relikta" в особі голови фундації Марчіна Кшепковського. Це копії військово-топографічних карт території Галичини, які уклалися у XVIII ст. (1779-1783 рр.) і тривалий час мали найвищий ступінь секретнос ті. Оригінали карт зберігаються у військовому архіві м. Відень (Австрія). Організувала захід доцентка кафедри географії та методики її навчання

Оксана Семеген. В залі було розгорнуто виставку «**Картографія України: історія та перспективи**» (39 дж.), де окрім карт було представлено підручники і посібники з історії картографії (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/112-news/latr/4879-kartohrafiia-ukrainy-istoriia-i-perspektyvy-20032024>).

28 березня 2024 р. відбулася всеукраїнська наукова конференція "Юліуш Словацький: діалог слов'янських лінгвокультур" (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/axiv/4884-yuliush-slovatskyi-dialoh-slov-ianskykh-linhvokultur-2024>). Працівники читального залу філологічної літератури та видань іноземними мовами долучилися до конференції представивши розгорнуту книжкову виставку «Великий син двох братніх народів» й зробивши огляд літератури.

23 квітня в читальному залі суспільної літератури за ініціативи доцентки кафедри філософії та суспільних наук Галини Поперечної відбулися **наукові читання «Май мужність користуватися власним розумом»**, присвячені 300-річчю від дня народження основоположника німецької класичної філософії І. Канта (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/axiv/4891-mai-muzhnist-korystuvatysia-vlasnym-rozumom-23042024>). З доповідями виступили магістранти

історичного, хіміко-біологічного факультету, аспіранти. Працівники читального залу представили книжкову виставку «Мислитель, науковець, гуманіст» на якій були експоновані праці І. Канта, перекладені українською мовою, література про нього, а також видання, які зберігаються у фондах рідкісної і цінної літератури наукової бібліотеки університету.

16 травня в читальному залі суспільної літератури до Дня вишиванки було організовано *майстер-клас з вишивкарства* для студентів групи СООМ-24 факультету мистецтв, який провела доцентка кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання Ірина Пацалюк (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/axiv/4896-maister-klas-z-vyshyvkarstva-16052024>). Вчилися техніці мережкування, ознайомилися з видами, символікою та орнаментами вишивки.

Працівники бібліотеки підготували книжкові виставки "А над світом українська вишивка цвіте", «Вишита мудрість поколінь», які сприяли творчій атмосфері заняття (67 дж.). Окрім того на Youtube було розміщено відео-ролик (<https://www.youtube.com/watch?v=c-WW8kU9KY>).

20 травня в читальному залі філологічної літератури та видань іноземними мовами відбулася *презентація журналу «Sense Translation»* (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/axiv/4898-prezentatsiia-zhurnalu-sense-translation-20052024>), співавтором якого є магістрантка факультету іноземних мов В. Грабчук. Вона ознайомила присутніх зі структурою, змістом журналу, його призначенням тощо. Модераторами зустрічі були завідувачка кафедри Т. Цепенюк та асистент кафедри теорії і практики перекладу Ю. Вітяк. Студенти та викладачі факультету іноземних мов активно долучилися до обговорення проєкту.

20 серпня в читальному залі філологічної літератури та видань іноземними мовами було проведено лекцію-пошану, присвячену 75-річчю від дня народження українського літературознавця, критика, педагога, доктора філологічних наук Миколи Ткачука. М. Ткачук – автор понад 200 наукових праць, редактором «Наукових записок. Серія: Літературознавство», декан факультету філології та журналістики (2004–2014р.) Лекцію читала кандидатка філологічних наук, доц. Тетяна Скуратко для студентів факультету філології та журналістики, Працівники бібліотеки зробили огляд праць М. Ткачука.

8 жовтня в читальному залі філологічної літератури та видань іноземними мовами відбулася презентація нового видання роману О. Кобилянської «Апостол черні» (<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/axiv/4951-tvorcha-zustrich-8102024-r>). Творчу зустріч організували професорки кафедри української та зарубіжних літератур і методик їх викладання Мар'яна та Зоряна Лановик. Почесними гостями були відома мовознавиця, громадська діячка Марія Крупа і всечесні

о. Богдан, та о. Василь. Марія Крупа є літературною редакторкою перевидання роману «Апостол черні», авторкою вступної статті та упорядницею роману. Тираж книги обмежений лише 400 прим. Перше видання роману М. Крупа представила ще у 1994 р., тоді текст майже не правила. Цього разу роман старалися упорядкувати краще: додали передмову, ілюстрації, які намалював внук пані Марії. На творчій зустрічі були присутні викладачі та студенти факультету філології і журналістики та факультету мистецтв. Під час літературного дійства учасники і гості

наповнились духом патріотизму і любові до рідної України у цей нелегкий час війни. Присутні були вражені титанічною роботою з упорядкування роману, цікавими моментами з життя та роботи над романом самої авторки, української письменниці О. Кобилянської. На згадку про зустріч М. Крупа та о. Василь подарували книги для бібліотеки. Студенти факультету мистецтв виконали уривки українських народних пісень.

16 жовтня в загальному читальному залі студенти 2 курсу факультету іноземних мов під керівництвом доцентки кафедри філософії та суспільних наук Наталії Морської, креативно зреалізували творчі проєкти до Всесвітнього дня філософії **«Філософія – такий дарунок богів смертному люду, кращого за який не було і не буде...»** (Платон). Для роботи було підготовлено літературу з історії філософії, історії книги та інші допоміжні матеріали.

16 жовтня у читальному залі філологічної літератури та видань іноземними мовами відбулася зустріч із автором травелогів, **оборонцем Маріуполя Геннадієм Дермановським** (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/92-kult/arxiv/4956-tvorcha-zustrich-iz-hennadiiem-dermanovskym-16102024>).

Модераторами зустрічі були доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти Сеньовська Надія та доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Скуратко Тетяна. Студенти факультету філології і журналістики та працівники бібліотеки щиро перейнялися душевною розповіддю військовослужбовця про свій життєвий шлях, про військової дії в Україні. На завершення Геннадій Дермановський зачитав власні травелоги.

7 листопада відбулася Всеукраїнська наукова конференція **«Перехресні стежки та поза ними: розвиток жанрів та стилів у літературі»**, присвячена 75-річчю з дня народження професора Миколи Ткачука, видатного українського філолога, літературознавця та педагога (<https://tnpu.edu.ua/news/10747/>). Директорка бібліотеки виступила з доповіддю про важливість професора Ткачука в житті та розвитку бібліотеки університету, його участь у формуванні фонду літературознавчої літератури; зробила огляд праць науковця, які знаходяться в фонді бібліотеки.

Напередодні Дня Гідності та Свободи 20 листопада 2024 р. в читальному залі філологічної літератури та видань іноземними мовами було організовано показ документального фільму **«3 2014 року: жіночі історії Донеччини»** (<http://library.tnpu.edu.ua/index.php/kulturno-prosvitnytska-robota/92-kult/arxiv/4972-dokumentalniy-film-z-2014-roku-zhinochi-istorii-donechchyny>).

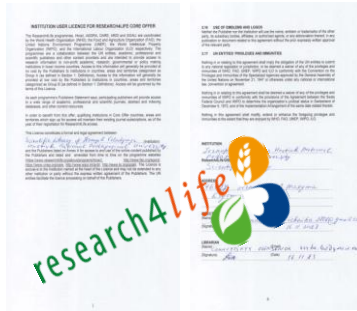
Цей документальний фільм створено на основі експедиції до Краматорська, де записані 27 інтерв'ю з жінками різного віку та професій, які пережили окупацію, деокупацію та життя в прифронтовому місті. Перегляд фільму не залишив байдужими присутніх і після перегляду відбулося обговорення, яке модерували Леся Берездецька та Олександра Папіна (одна із героїнь фільму).

Міжнародна співпраця

Бібліотека співпрацює з бібліотекою США Linda Hall Library, яка запропонувала доступ науковцям та здобувачам вищої освіти університету до своїх колекцій: «Історія науки» (природничі, технологічні та інженерні дисципліни з середини 15 ст. до сьогодення) та «Загальна колекція» (астрономія, фізика, астрофізика, математика, науки про життя, всі форми інженерії та технології).

У 2022 р. організовано безкоштовний тестовий доступ до однієї з найбільших у світі колекцій наукової та технічної літератури Research4Life. В листопаді 2023 року бібліотека підписала ліцензійний договір щодо використання ресурсу до 31 грудня 2030 року.

Матеріали Research4Life згруповані у колекції:

Hinari одна з найбільших у світі колекцій літератури з біомедицини та охорони здоров'я.

AGORA унікальна цифрова колекція матеріалів у галузі продовольства та сільського господарства.

Портал *ARDI* пропонує доступ до науково-технічної інформації.

GOALI спеціалізована бібліотека у сфері права та суспільних наук, включаючи політичні науки, економіку, філософію, історію та багато іншого.

На порталі *OARE* представлені інформаційні ресурси з навколишнього середовища, включаючи екологію, географію, енергетику та багато іншого.

Матеріально-технічна база бібліотеки

Важливою складовою комфортності бібліотечного середовища, що забезпечує зустріч користувача бібліотеки з предметом його інформаційних потреб, є організація матеріально-технічної бази бібліотеки. Матеріально-технічна база бібліотеки – приміщення, меблі, засоби зв'язку (телекомунікації), відеотехніка, копіювально-розмножувальна і комп'ютерна техніка, видаткові матеріали тощо.

Для читачів працюють читальні зали: загальний зал, зал суспільної літератури, зал філологічної літератури і видань іноземними мовами, дисертаційний читальний зал, зал рідкісних і цінних видань. Організація бібліотечного простору читальних залів забезпечує можливість контролю за розміщеними в них фондами і спостереження за користувачами з робочого місця бібліотекаря.

Територія читальних залів часто використовується для організації культурно-дозвіллевих заходів та акцій.

функціонує кімната

У читальному залі філологічної літератури і видань іноземними мовами є куточок релаксації з комфортною зоною відпочинку.

Вже декілька років успішно функціонує «Дитяча мрія».

Кількість комп'ютерів	37
у т.ч. к-ть серверів	2
Кількість автоматизованих робочих місць (АРМ)	35
у т.ч. АРМ для співробітників	28
АРМ для користувачів	7
К-сть комп'ютерів з доступом до Інтернету	35
у т.ч. для користувачів	7
К-сть копіювально-розмножувальної техніки (КРТ), всього	3
у т.ч. сканерів	1
у т.ч. принтерів	2
Проектор	1
Телевізор	1

Нове у роботі бібліотеки

Бібліотека упроваджує сучасні технології і розвиває інформаційні ресурси, розширює номенклатуру бібліотечно-інформаційних послуг, удосконалює форми і методи бібліотечної роботи. Реалізуючи концепцію відкритого доступу до результатів наукових досліджень, розвиває інституційний репозитарій, електронну базу корисних посилань на інформаційні інтернет-ресурси інших бібліотек, видавництва, освітні портали тощо; сприяє представленню публікацій науковців університету для індексування в міжнародних реферативних базах та пошукових системах (Scopus, GoogleScholar та ін.), активно розвиває вебліографію.

Велику увагу працівники бібліотеки приділяють розвитку публікаційно-видавничої та е-архівної діяльності, посиленню мас-медійної концепції в роботі бібліотеки, відбувається активне наповнення відео-контентом YouTube-каналу бібліотеки (<https://www.youtube.com/channel/UC9B6-aEs-KMldrr5rkve2KA>).

Працівники бібліотеки продовжують роботу над проектом бібліотеки «Гнатюкіана в цифровому просторі», беруть активну участь у проекті УБА «Архівування документів про війну Росії проти України».

Продовжується робота з архівом документів українського письменника, фольклориста, історика української літератури Григорія Нудьги, який передано на зберігання бібліотеці університету благодійним фондом «Фундація ім. Григорія Нудьги». Упродовж року опрацьовано 41 папку, 830 документів зареєстровано в електронному каталозі УФД/Бібліотека.

Формування бібліотекою університету фонду електронних ресурсів, оснащення комп'ютерами і ноутбуками, безкоштовний доступ до Інтернету, наявність програмного забезпечення для автоматизації бібліотечних процесів та ведення електронного каталогу, сприяють наданню якісних інформаційних послуг в умовах воєнного стану і змішаної форми навчання студентів.

В. о. директора бібліотеки
канд. пед. наук

Ірина ЧАЙКА